

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 20 JANUARI.

De Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft dinsdag hare werkzaamheden hernomen.

Bij den aanvang der zitting heeft het gouvernement een wetsontwerp neêrgelegd, beantwoordende aan de beklommingen, die de werkstaking van Henegauw heeft doen ontstaan : er is kwestie niet alleen, het vervoer en den verkoop der geweren zonder machtiging te verbieden, gelijk men gevraagd heeft, maar alle burger, niet uitdrukkelijk gemachtigd, eenig oorlogswapen in zijn huis te bewaren. De overtreding tegen dit verbod zal met eene boete van 26 tot 200 francs worden gestraft.

Vooraleer de discussie over het budget van binnenlandsche zaken aan te vangen dat het eerst aan de dagorde stond, is de heer Minister van binnenlandsche zaken door den heer Snoy onderzocht geworden over een misbruik van macht, waarvan het Weldadigheidsbureau van Wavre niet gevreesd heeft het initiatief te nemen.

Volgens een besluit dezer beminnelijke menschen vrienden, worden in genoemde stad de behoeftige families *gedwoongen*, hunne kinderen naar de gemeente scholen te zenden, op straf in den ban der officieele liefdadigheid geslagen te worden, het is te zeggen, van noch brood, noch kolen, noch medicale hulpmiddelen te ontvangen!

Het antwoord van den heer Minister van binnenlandsche zaken heeft ons weinig voldaan. In plaats van de familie vaders, wier vrijheid van geweten men zoo vrijpostig schendt, krachtig onder zijne bescherming te nemen, in plaats van de vernietiging van een onwettig reglement te beloven heeft hij schier aan zijn recht getwijfeld, en zich maar verbonden de kwestie te bestudeeren.

Hopen wij, ten minste, dat zijne overweging spoedig zal eindigen, opdat 't voorbeeld, te Wavre gesteld, geen gedragsregel worde voor de geuzenbesturen van het land!

Vrijheid van onderwijs.

La Flandre liberale deelde zondag een artikel mede van Mr Laurent, professor bij de hoogeschool van Gent, tegen de vrijheid van onderwijs. In dat artikel bevestigd hij vooreerst dat de liberale partij eenparig is om de wet van 1842 op het lager onderwijs te verstoeten, « als een der slechtste die de klerikale partij aan België heeft opgelegd. » Eene andere wet, namelijk die der vrijheid van onderwijs, is insgelijks slecht, zegt Mr Laurent. En waarom is de vrijheid van onderwijs slecht en rampzalig? Omdat onder hare bescherming de katholieken eene katholieke Universiteit hebben gesticht, en dat uit die Universiteit katholieke doctoren en advocaten komen.

Mr Laurent verlangt alleen scholen zonder godsdienst, zonder godsdienstleer. Hij weet dat zulks de liberalen machtig in de hand zou werken. Hoor liever :

« Elk kind, zegt hij, dat in een klerikaal collegie of in een klooster is opgevoed, wordt voor altijd een onderdanig werktuig van de klerikale overheersching. En zoo komt het, dat wij alle dagen liberale families verliezen, waarvan de laatste afstammelingen de eerste plaats onder de domkoppen der sacristij bekleeden. »

Dus zou Mr Laurent de families willen beletten om aan hunne kinderen eene christelijke opvoeding te geven! Hoe vrijheidsgezind die liberalen toch zijn!

En die man, die zulke fraaie principen vooruit zet en de katholieken uitmaakt voor domkoppen uit de sacristij, is professor van den Staat, welke in de grondwet de onbeperkte vrijheid van onderwijs uitroept.

Bulletijn der Vervolging.

De Zusters van Liefde, die voorbeelden van zelfverloochening, hebben bevel ontvangen de heilige plichten harer zending niet langer te vervullen in de Westfaalsche steden Dulmen, Lembeck, Bochold te rekenen van 4 april en te Warendorf, te rekenen van 1 oktober. Door dit onmenscheijk bevel zijn 91 weeskinderen van hare zorgen beroofd. Dergelijke beslissingen zijn op verscheidene andere plaatsen door de Westfaalsche overheden genomen.

De Zusters van het Kruis, die het wezenhuis van Emmerich bedienen, moeten op 1 oktober hare menscheivende bedieningen staken; die van St-Clemens, welke te Ituls 51 weezen verzorgen, hebben hetzelfde dwangbevel ontvangen. De Zusters van Liefde van Mayen en van Munster ondergaan derzelfden onmenscheijk maatregel. Te Goch zijn twee weezenhuizen, van welke de zusters bevel hebben ontvangen te verlaten; de curateurs hebben bericht ontvangen, dat zij naar wereldlijke personen moeten omzien, ten einde de kinderen te verzorgen. Deze laatste, wel te verstaan, zullen zich niet doen betalen.

De priester Clausen, der St-Laurentiuskerk, is door het hof van beroep veroordeeld tot 500 mark boete of eene maand gevangenis; daarna op 23 december, opnieuw tot 500 boete of drie maanden gevangenis in eersten aanleg. De priester Falaczynski, van Wronke, provincie Posen, is veroordeeld tot 90 mark boete, voor het uitoefenen van geestelijke bedieningen zonder machtiging van het gouvernement.

Een kerkbediende van het klooster van Ardemberg, ofschoon geen geestelijken, heeft van de burgerlijke overheid bevel ontvangen, het klooster

te verlaten. Geene enkele wet bevat eene bepaling, die dit bevel tegen een wereldlijk persoonverrechtvaardigt.

De vergadering welke verleden dinsdag te Mechelen a.n., tot het daarstellen van een tramweg tusschen Lanaeken en Maeseyck, plaats had, was talrijk.

De heeren Hermans, burgemeester van Mechelen, graaf de Caritat, burgemeester van Lanaeken, Hermans notaris te Mechelen, Lejeune, kondukteur te Stockheim, Th. Smeets, aannemer te Maeseyck, Borgerhoff, burgemeester te Dilsen, Borgerhoff, commissaris der buurtwegen en vele burgemeesters en partikulieren der beide kantons waren er tegenwoordig.

De heeren Lejeune, graaf de Caritat, Hermans, Smeets, Beckers, enz. namen achtereenvolgens het woord, niet alleen om het doel van den tram bloot te leggen, maar ook nog om de middelen te beramen welke met deze onderneming gepaard gaan. De heer Lejeune, die zich eenige dagen te voren naar Brussel begeven had, gaf de stellige verzekering dat de heer Minister genegen is om de daarstelling dezer nuttige verbinding bij te treden.

Vervolgens is men overgegaan tot het samenstellen van een komiteit, als volgt: M. Hermans, burgemeester te Mechelen, als voorzitter en schatbewaarder en de heeren de Caritat, Lejeune, Borgerhoff, burgemeester en Smeets als leden en M. Beckers, secretaris.

Er werd besloten van 2 centiemen per inwooner te heffen op de tusschenliggende gemeentens strekkende tot het dekken der kosten van advertenties in de dagbladen, enz.

Het komiteit dat zich voortdurend met deze zaak onledig houdt, zal zoodra er zich eene sociëteit aanbiedt overgaan tot het maken van een projekt.

De regelmatigheid van den steenweg over den welke men den tram zinnens is te leggen, alsook de kanaalsbrug te Eysden welke te gelijker tijd tot dit doel zou kunnen gebruikt worden, doen de hoop koesteren, dat er binnen kort zal hand aan werk geslagen worden.

Werkstaking in Henegauw.

Men leest in den *Journal de Charleroi* van den 17: Volgens de geruchten, die sedert eenige dagen onder het volk in omloop zijn, zou de werkstaking zich in de koolmijnen van den bassin van Charleroi uitbreiden.

Niets is dit droevig nieuws tot heden komen bevestigden.

De correspondentien, die wij uit de verschillende gemeenten ontvangen, stellen ons den toestand der werkstaking als weinig veranderd voor.

Er zou zelfs eene verbetering aan te duiden zijn: ook in den n° 2 der Vereenigde Koolmijnen, waar de werklieden de eerste het werk gestaakt hadden, een derde bijna heeft zich dezen morgen aangeboden af te dalen.

In den put n° 4 der koolmijn van « Pr s-de-Liége » hebben een dertigtal werklieden het werk hernomen.

Men meldt op het laatste uur uit Courcelles, dat al de werklieden uit den put n° 4 der koolmijnen van Sart-lez-Moullins dezen morgen het werk hernomen hebben.

Ziehier wat de *Progrès*, van denzelfden datum, zegt:

Wij hebben eene duidelijke herneming van het werk in onzen bassin te bestatigen.

Dezen morgen, de koolmijnen van Courcelles Nord en Faluée, zijn alle aan 't werk. Te Sart-lez-Moullins werkt men in den put n° 4.

Een zeker deel der werklieden, een zestigtal, zijn in den put n° 2 van den Mambourg neêrge-daald.

In de koolmijnen van de « Pays-de-Liége » duurt de werkstaking in den put Neuville voort, maar onvolledig. Een dertigtal werklidders hebben den arbeid hernomen.

De leiders in het Centrum aangehouden, zijn achter slot gesteld.

Er hebben meeningen te Gohyssart en te Dampremy plaats gehad. De redenaars moedigen de werklidders aan om in huane werkstaking te volherden.

Stads- & provincie nieuws.

Hof van assissen van Limburg

LIJST DER JURYS.

Thielen, J.-A., prov. raadslid te Hechtel.
Vandevonne, H., negociant te Brée.
Dehasque, J., advocaat te Gingelom.
Boonen, J., schepen te Brée.
Lainé, L., ontvanger te Cortessem.
Coopman, H., advocaat te Sint-Truiden.
Copsis, L.-A., rentenier te Loon.
Vanheer, J., eigenaar te Sint-Truiden.
Bailly, Fr., raadslid te Tongeren.
Petit, J.-A., gep. kapitein id.
Neven, G., notaris id.
Ory, E., hotelhouder te Hasselt.
Vandenhove, H., eigenaar te Sint-Truiden.
Indeken, J.-M., eigenaar te Neeroeteren.
Cartuyvels, J.-L., negociant te Sint-Truiden.
Coart, J., schepen te Tongeren.
Rosmeulen, L., ontvanger id.
Boons, G.-J., burgemeester te Neerpelt.

Copsis, J., secretaris te Loon.
Weustenraad, J.-H., negociant te Sint-Truiden.
Vanwytrecht, M., burgemeester te Linckhout.
Van Gameren, L.-M., prov. raadslid te Maeseyck.
Van Hamont, O., stoker te Donck.
Vroonen, J., landbouwer te Engelmanshoven.
Uens, J.-P., schepen te Sint-Truiden.
Sproelants, A., notaris te Koelenge sur-Geer.
Cox, H., eigenaar te Gelinden.
Fayoul, J., burgemeester te Lummen.
Vroonen, A., burgemeester te Gelinden.
Deboosseré, E., notaris te Haelen.

AANVULLENDE JURYS.

Willems, H., rentenier te Tongeren.
Weustenraad, J., notaris id.
Spillaerts, Ch., meubelmaker id.
Delvigne, J.-G., notaris id.

Men schrijft uit Maeseyck, 15 December:

Gisteren avond is de bejaarde M. Arn. G. na volgens gewoonte in zijne dagelijkse herberg een glas gedronken te hebben, naar huis gekeerd en spoorloos verdwenen. Daar zijne woning in de nabijheid der Maas gelegen is veronderstelt men dat hij ongelukkiglijk in het water zal gezukeld zijn.

Wij hopen dat bij aldien het lijk ergens ontdekt zal worden, der gemeente overheden er alsdan dadelijk van kennis zullen geven aan ons stedelijk bestuur.

Verleden zondag zijn drie schaatsenrijders twee van Paël en een van Beeringen, tusschen Geenenbosch en Beeringen in het kanaal gevallen. Men heeft ze doch met moeite kunnen redden.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 215 koeien, 15 kalveren, 36 schapen, 105 vette varkens en 574 magere varkens.

Kerkelijk nieuws.

M. Van Schillebeek, vroeger pastoor te Attenhoven is deken te Visé benoemd.

M. Beaurang, pastoor te Velroux is pastoor benoemd te Fize-le-Marsal.

M. Leenaerts, kapelaan te Diepenbeek is pastoor benoemd te Eelen.

De doctoor MOOREN van Dusseldorf zal te Luik zijn den 2 en 3 februari in het Hôtel de l'Europe van 8 uren tot middag en in het oogzieken gesticht den 2, van 2 tot 4 uren.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **Janvier** 1876, est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 51, à Tongres. — Prix avec carte: 25 centimes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Mechelen, 18 januari: SCHELMSTUK. — Dit schelmstuk blijft voortdurend het voorwerp aller gesprekken.

Gisteren morgen, ten 11 ure, is Vloeberghs in eene kar naar het gasthuis overgevoerd, om er in tegenwoordigheid gebracht te worden van zijn slachtoffer.

De houding van den betichte was betrekkelijk kalm. Op de vraag, hem toegestuurd, of hij dit lijk kende, antwoordde hij bevestigend, maar dat hij vreemd aan de misdaad was.

Vervolgens werd de 14jarige Dorothea Verdellen gehoord. Het is deze getuige, die in den avond der misdaad met de ongelukkige Josephien Debelder voor de deur van Vloeberghs heeft gespeeld.

Bij het vallen van den avond hebben de kinderen elkander verlaten; ieder keerde huiswaarts.

Wij vergaten te zeggen dat dien dag de moeder van Josephien in dienst bij iemand harer familie was en haar kind aan een gebuur had toevertrouwd. Sinds dan, heeft de ongelukkige moeder haar lieveling niet meer weergezien.

Natuurlijk, toen de moeder van haar werk des avonds terug kwam, en haar kind niet te huis vond, ging zij in de buurt op zoek; maar nergens was er een spoor van Josephientje te vinden.

Daags nadien ging de moeder weder op zoek, hooft zich bij de politie aan, maar deze wilde zich volstrekt niet met de zaak bezig houden.

Meermaals ging de ongelukkige bij den commissaris om inlichtingen, maar telkens werd zij doorgezonden, en ten laatste verhoord men haar nog op het bureau te komen. Er werd haar gezegd dat de politie niets in deze zaak te zien had, er zij zelve haar kind maar moest trachten weer te vinden. De nalatigheid der Mechelsche politie wordt in gansch de stad ten hoogste afgekeurd.

Nadat de moordenaar bij het lijk van Josephientje was geweest, werd hij tot verder verhooring naar het Justitiepalais overgebracht.

Op het oogenblik, dat hij uit het gevangenkamke stapte, hield hij uit schamt een zakdoek voor het gezicht, doch het toegeloopen volk was zoo verontwaardigd, dat eene vrouw uit den hoop hem met geweld den doek van het aangezicht rukte en met de hand vlak in het wezen sloeg, hem toesnauwende: « Schelm! moordenaar! » Die kreet werd door honderden monden herhaald, en de gendarmen hadden alle moeite om hunnen

gevangene uit de handen der verontwaardigde vrouwen te redden.

Naar wij vernemen, heeft Vloeberghs, in het nauw gebracht, door de klaarblijkende der feiten te zijnen laste gelegd, eindelijk volkomen bekentemissen gedaan. Volgens deze verklaringen heeft de moord door verwurwing plaats gehad.

Deze morgen, ten 8 ure, hebben wij in Sint-Pieterskerk de lijkplicht der ongelukkige Josephien bijgewoond. De tempel was kroppend vol volk, het meest bestaande uit vrouwen en kinderen. Te midden der kerk bevond zich de witte baar, op welke, namens de kinderen der buurt van het slachtoffer, eene witte kroon was gelegd.

De ongelukkige moeder van het vermoorde meisje, die men natuurlijk niet bij het lijk had toegelaten, bevond zich insgelijks in de kerk, om eene laatste en duurzame hulde te brengen aan het overschot van het kind, haar op zulke schrikkelijke wijze ontrukt.

Het hartverscheurend snikken der arme moeder heeft een diepen indruk op al de honderden aanwezigen gemaakt.

Het onderzoek nopens dit schrikkelijk drama wordt met den grootsten ijver voortgezet.

Dikwijls wordt er gesproken van den fabelachtigen prijs der gronden te Parijs en zelfs te Brussel. Die prijzen zijn niets, vergeleken bij degene van Londen, welke heden waarlijk fabelachtig zijn. Men heeft te Londen voor eenen grond gelegen Ludgate Hill, 28,000 fr. den voet betaald. Men weet dat de engelsche voetmaat kleiner is dan de onze. Te Nieuw-York gaat het er anders maartoe. De bankiers Duxel en Morgan hebben 85,000 fr. per voet betaald voor den grond waar zij hunne nieuwe bank gaan bouwen: dit is de hoogste prijs, geloof men, die ooit voor bouwgrond besteed werd.

Men schrijft uit Charleroi, 16 januari:

Een zeer stoutmoedige diefstal is gisteren avond gepleegd geworden bij den heer Allard, gemeente-secretaris van Charleroi, welke te Bosquetville woont, op de weg van Montigny.

Het was 9 uren, den heer Allard was nog niet te huis. Er werd aan de deur gebeld en denkende dat het haar man was ging mevr. Allard open doen. Verschrikt sprong zij achteruit een gemaskerd man in de eene hand een revolver en in de andere een dolkmes houdende stond voor haar en vroeg haar om geld.... mevr. Allard meer dood dan levend, ging naar een meubel en haalde er eene som van 80 fr. uit.

't Is al wat ik heb, zegde zij. Ziedaar!

De dief nam het geld op en verdween.

Men schrijft uit Athus:

Een schrikkelijk ongeluk is donderdag avond in onze statie voorgevallen. Een genaamde Hartert, kleermaker te Messance, over den ijzerenweg wilde gaan, is door eene locomotief verpletterd geworden. Hartert is vader van vier jonge kinderen. Het was een goed werkmans en zijn overlijden heeft zijne familie en gezellen in verslagenheid gedompeld.

In 1872 zijn in Frankrijk verbruikt: 2.380,471 sigaren van 5 centiemen, 188,198 van 10 centiemen en 108,054 Havana sigaren. Frankrijk bekleedt nogtans slechts den negenden rang in het verbruiken van tabak. België staat aan het hoofd, met 250 kolon tabak 's jaars voor 100 personen; daarna volgen Nederland, Duitschland, Oostenrijk, Noorwegen, Denemarken, Hongarië, en Rusland. Spanje tellt onder de landen waar het minst gerookt wordt, ofschoon men den Spanjaard afschildert alsof hij nooit te zien was dan met eene sigaret in den mond. De andere landen waar het minst tabak gebruikt wordt zijn Engeland, Italië en Zweden.

In Amerika praktiseeren en raisonneeren en gouverneeren tegenwoordig 52,706 advocaten. Te New-York alleen wonen er 5, 686. Gezegend land!

Het gouvernement van Italië besteedt jaarlijks 22 miljoen franken aan de gevangen huizen en hunne bedienenden. De misdadigers zijn er niet meer te tellen. Dat zijn de vruchten van den boom der revolutie.

Rusland.

Eenige dagen geleden werd een spoorrein, waarop zich een veertigtal reizigers bevonden, onder de sneeuw begraven, tusschen Lemberg en Padwolvecska. Na 24 uren onder de sneeuw verbleven te zijn, werden de reizigers eindelijk uit de waggons gered; zij werden in den omtrek gevoerd en geherbergd, in afwachting dat men insgelijks den trein zou kunnen onder de sneeuw nithalen.

Politiek overzicht.

De provincieraad der provincie Berlijn heeft met groote meerderheid besloten bij het gouvernement aan te dringen tot het opheffen van het verbod tot uitvoer van paarden. Frins van Bismarck is eigenhandig bezig met het opstellen van een bijgevoegd artikel aan het strafwetboek, om overtredingen, als die, welke te Bremerhaven plaats had, te straffen. Het pruisisch gouvernement heeft eene bepaalde beslissing genomen in zake der centralisatie van de ijzeren wegen. Er zal in de Kamers volle vrijheid van handelen gevraagd worden tot het aankopen der verschillende spoorwegen, te beginnen met die van Pruisen,